

den Indflydelse, som den danske Rigsdag havde paa Lovgivningen med Hensyn til de vestindiske Anliggender; han kaldte det væsentligt en controllerende; han sagde, at Regjeringen ved Colonialloven var bemyndiget til at kunne udvide Anordninger; han sagde vel ikke, at der kunde komme Love frem, uden ved den danske Rigsdags Indflydelse; men han skildrede disse Anordninger, som om de i Grunden vare Love; han sagde det vel ikke udtrykkeligt, men hans hele Tale til Thinget gik ud paa at vise, at det ikke var saa Stort, vi gave fra os, dersom vi gik ind paa Regjeringens nu forelagte Forslag. Den danske Rigsdags Indflydelse paa Lovgivningen for de indre Anliggender i Colonierne er fuldstændig bevaret ved den indskrænkede Grundlov, og vi maae altsaa søge at haandhave den mod enhver Indsigelse af den Art, som den, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmands Side. (Monrad: Efter Colonialloven kan Regjeringen udvide Anordninger til Vestindien!). Colonialloven er ikke i Strid med, hvad jeg her har fremført; „Anordninger“ ere ikke „Love“; der kan ikke fremkomme „Love“ uden ved den danske Rigsdags Medvirkning.

Med Hensyn til Coloniernes eget Belsvære troer jeg, at det er bedst, at det bliver ved den Bestemmelse, som nu gjælder i Grundloven. Rigsraadet skal jo være en Institution, der fornemmeligen har med finansielle Sager at bestille, og navnlig med Hensyn til Colonierne har det jo ikke med Andet end med det Finansielle at gjøre; det var altsaa saare naturligt, om Rigsraadet kom til at betragte Colonierne mere fra et finansielt Synspunkt, kom til mere at see hen til, at der habdes et Udbytte for Monarkiets Finantskæse, medens Rigsdagen derimod, der skal vaage over de borgerlige Anliggendes gode Fremme, naturligt er henviist til at søge at udvikle de Institutioner, der findes paa Verne til Fremadfriden, selv om de komme til at koste Noget. Det er altsaa rimeligt, at Rigsdagen vil være mere tilbøielig til at fremme sliige Institutioner til Coloniernes eget Gavn, end Rigsraadet kan formodes at ville blive. Det er efter min Mening vigtigt for selve Møderlandet, at Co-

lonierne bestinde sig vel ved at være forenede dermed. Der har jo i den senere Tid været gjort saamange Forsøg paa at bringe de ved America beliggende Colonier ind under en anden Statshøjhed, og dersom der er en grundet Misforstøelse i Colonierne, vil jo Anslag andetstedsfra langt lettere finde Indgang der, end naar Colonierne søle, at der virkelig bliver sørget for deres Udvikling, og at de ikke blot blive betragtede som en Marked for Møderlandet.

De politiske Hensyn, som Rigsdagen kunde have at tage, ere allerede fra flere Sider tilstrækkelig fremhævede; jeg skal derfor ikke udbrede mig derover, men jeg er ganske enig med de ærede Talere, som have sagt, at hvad enten Regjeringen har havt til Henstigt, eller ikke, at forsøge at indskrænke Rigsdagens Omraade, saa bliver den indskrænket, og vi gjøre det første Skridt til en saadan Indskrænkning, naar vi vedtage denne Lov, men det er altid høist betænkeligt at gaae ind derpaa. Rigsdagen er indskrænket nok, og dersom man gaaer ret meget videre, saa bliver den til det, som den fra en vis Side er bleven kaldet, „et stort Amtsraad“ eller ikke synderligt Andet. Jeg troer derfor, at vi skulle holde paa ethvert Anliggende, som vi have faaet i den indskrænkede Grundlov, indtil det viser sig, at det af Statshensyn er nødvendigt at gjøre en Forandring; ja, saa er det en ganske anden Sag, men derom foreligger der ikke Noget i det nu omhandlede Udkasts Motiver. Det forekommer mig mere at see ud, som om Lovforslaget gik ud paa, at Regjeringen kunde faae det mere bekvemt og behageligt indrettet, og at dette har været det overveiende Hensyn.

Der er en Dittring i Motiverne, som forekommer mig at see ud som en skjult Trusel mod Rigsdagen, men det kan være, jeg tager feil. Jeg skal da nævne, hvad jeg mener; det er nemlig, hvor der er talt om, at Slavehold, og altsaa ogsaa dets Afsløsning, maatte henhøre til de indre Anliggender; man skulde jo altsaa troe, at, dersom det nu blev fastholdt som et særligt Anliggende, saa skulde der fra Slaveholdet eller dets Afsløsning kunde paabyrdes Kongeriget Danmark nogensomhelst